

POCHŁUBKA (9) *sb f*

o *prawdopodobnie jasne (tak w po-); a jasne.*

sg N pochłubka (2). ◇ G pochłubki (1). ◇ A pochłubkę (1). ◇ pl N pochłubki (1). ◇ G pochłubek (1). ◇ A pochłubki (3).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI (trzy z niżej notowanych przykładów) i XVIII w. błędnie: pochłubka.

1. Pycha, hardość; harde myśli; postępowanie dogadzające miłości własnej (6) : *A w fercu fwym [nieprzyjaciele] pochłubki ták fprošne dzyááali/ Mowząc zborzmy przybytki Bogá nawyzłfego LubPs R3; Bárzoby [každy] rad był widzian mądry y cnotliwy/ A ktoż fie w tym nie kocha/ byłby błazen żywy. Ale rozno od prawdy będą obyczáie/ Ták nam teź tá pochłubká ftoi zá pštre iáie. RejWiz 101, Cc3; To teź wiełz/ iż Pan obiecuie w pošrzodku tych pochłubek á roškoszy twoich pošłác po dułzę twoię. RejPos 201.*

W połączeniu szeregowym (1): A ty nie tylko ábyš fie miał z iákim miłofierdzyem obroćić do niego [Łazarza]/ ále iefzće ktemu ná ty wymyłły fwoie/ á ná ty pochłubki/ á ná ty fwowoleńštwá fwoie/ radbyš y oštátek wełny zdárł z nędzney głowy iego. RejPos 192.

Szereg: »powyzšennošć a pochłubka« (1): gdyż krewkošć á przyrodzenie nędznego człowieczeńštwá náłzego/ záwždy nas wiedzye á ciągnie ná powyzłžennošćí á ná pochłubki fwiátá tego RejPos 300v.

2. Powód do dumy, do radości, do podziwu ze strony innych ludzi (3) :

pochłubka z czego (1): Pochłubká wyernych z otrzymánia zwycięšthwá nád niewiernymi. LubPs cc6 marg.

pochłubka w czym (1): Wšłákož fie ią tych pogrožek namnyey nie będę bał/ Gdižem w tobye o moy Pánie záwždy mocnye vfał/ W twych fłowiech pochłubki moie záwždy miły pánie LubPs O2.

pochłubka czyja [w tym: pron poss (1), G sb (1)] (2): LubPs O2 cf pochłubka w czym, cc6 marg cf pochłubka z czego.

Szereg: »sława a pochłubka« (1): Abowiem ták fie więc zda káždemu tákiemu/ iż fobie tym [że nie będzie dawać chwały panu memu] fławę wielką á pochłubkę czyni/ iż go štąd wšzyfczy wyšławiác będą [!]. RejZwierc 190v.

Synonimy: 1. buta, butliwošć, chełpa, chełpliwošć, duma, hardošć, nadętošć, próžnošć, pycha, wynioštošć, 2. chwała, czešć, sława.

Cf POCHŁUBA

EW, (JDok)